

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 5765/2021
23.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужилаца АА и малолетног ББ, обоје из ..., којег заступа законски заступник - мајка АА, чији је пуномоћник Марија Петровић адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Славица Тиоровић адвокат из ..., ради измене одлуке о одржавању личних односа и одлуке о висини доприноса за издржавање, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 302/21 од 10.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 23.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 302/21 од 10.06.2021. године, првог става изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Мионици П2 43/19 од 12.02.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и измењена пресуда Општинског суда у Љигу П2 41/07 од 25.12.2008. године у ставу другом и обавезан тужени да, на име издржавања малолетног ББ, плаћа износ од 30% месечне зараде умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, запленом зараде од стране послодавца и уплатом на текући рачун тужиље АА почев од дана подношења тужбе, у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и измењена пресуда Општинског суда у Љигу П2 41/07 од 25.12.2008. године у ставу трећем изреке и одређено да тужени виђа малолетног ББ сваке суботе у временском интервалу од 14 до 16 часова у кући у селу ... где малолетни ББ живи са мајком, што су обе странке дужне поштовати и трпети под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, одређена је привремена мера тако што је одређено да ће тужени виђати малолетног ББ сваке суботе у временском интервалу од 14 до 16 часова у кући у селу ... где малолетни ББ живи са мајком, што су обе странке дужне поштовати и трпети под претњом принудног извршења. Ставом четвртим и петим изреке одлучено је да решење о одређивању привремене мере има дејство решења о извршењу и да се извршава пре његове правноснажности, а да жалба против решења не одлаже његово извршење и да привремена мера остаје на снази до правноснажног окончања парнице П2 43/19. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да солидарно тужиоцима на име трошкова поступка плати износ од 138.375,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 302/21 од 10.06.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Мионици П2 43/19 од 12.02.2021. године у првом, другом и трећем ставу изреке. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Мионици П2 43/19 од 12.02.2021. године у погледу одлуке о трошковима поступка, тако што је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, става првог изреке, тужени је благовремено изјавио ревизију из свих разлога предвиђених чланом 407. ЗПП.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 1. и члана 408. ЗПП у вези члана 208. Породичног закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка из става другог означене одредбе због којих се, под условима из члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП, овај ванредни правни лек може изјавити, нити на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. тог закона које су учињене у поступку пред другостепеним судом. Наводом туженог да је изрека другостепене пресуде нејасна и неразумљива, противречна сама себи и датим разлозима, истиче се постојање битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП која није законски разлог за ревизију.

Поднетом тужбом тражена је измена одлуке о начину одржавања личних односа тужиоца, малолетног ББ и туженог, утврђеног правноснажном пресудом Општинског суда у Љигу П 41/07 од 25.12.2008. године и одлуке о висини издржавања одређене том пресудом.

Према утврђеном чињеничном стању, начин одржавања личних односа детета и оца - сваког првог и трећег викенда у месецу од суботе у 12 часова до недеље у 17 часова, одређен правноснажном пресудом Општинског суда у Љигу П2 41/07 од 25.12.2008. године, није заживео ни уз ангажовање органа старатељства. Дете је одбијало сваки контакт са оцем, а мајка - тужила АА није довољно радила на припреми детета за сусрет са оцем. По савету породичног терапеута, тек након подношења ове тужбе, тужени је периодично долазио у домаћинство тужиле АА и у њеном присуству извесно време проводио са дететом. Ове контакте дете доживљава као обавезу коју нерадо испуњава, тако да њихови сусрети протичу у штурој комуникацији. Дете и сада одбија да виђа оца, а ако то мора да чини онда жели да се њихови сусрети остварују искључиво у кући у којој живи са мајком, суботом од 14 до 16 часова. Овакав начин одржавања личних односа предложила је и вештак, дечији психолог, узимајући у обзир узраст детета, осетљивост адолесцентног периода у којем се оно налази, његове дубоко укорењене ставове према оцу, али и чињеницу да првобитни модел виђања никада није функционисао и да су исцрпљене све могућности да се помогне у решавању проблема породичне комуникације. Тужени је

правноснажном пресудом обавезан да плаћа издржавање малолетном детету у износу од 4.000,00 динара месечно. Тужилац, малолетни ББ је сада ученик осмог разреда основне школе. Он и мајка живе у заједничком домаћинству са мајчиним родитељима, корисницима пољопривредне пензије. Тужила је запослена и њена месечна зарада износи око 60.000,00 динара. Тужени је такође запослен и његова месечна зарада износи око 28.500,00 динара. Он нема обавезу издржавања других лица, а живи у заједници са родитељима - пензионерима. Домаћинство туженог бави се пољопривредом и остварује додатне приходе продајом пољопривредних производа.

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Начин одржавања личних односа уређен је правноснажном пресудом која је донета у време када је малолетни ББ био дете узраста од три године. Такав начин одржавања личних односа није реализован ни добровољно ни принудно (извршни поступак је и даље у току). Услед тога дошло је до потпуног прекида у односима детета и оца, и појаве отпора детета према сваком виду комуникације са туженим, који постоји и сада. Покидане породичне везе детета и оца уочава и вештак, као разлог да уз друге околности (адолесцентни узраст детета и његове укорењене ставове према оцу), предложи другачији начин одржавања личних односа који би те везе требало да успостави и, ако је то могуће, временом прошири и на сусрете оца и детета ван његовог дома.

По оцени Врховног касационог суда, неосновано се ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права приликом оцене најбољег интереса детета. Најбољи интерес детета је правни стандард који се утврђује према околностима сваког конкретног случаја. У овом случају, инсистирање на начину одржавања личних односа утврђеног правноснажном пресудом који није реализован дуги низ година, не би био у интересу тужиоца, малолетног ББ и значио би наметање нечега што не одговара вољи детета старијег од 15 година, које по закону (члан 61. став 4. Породичног закона) има право да одлучи о одржавању личних односа са туженим. Тужилац, малолетни ББ је дете старије од 15 година и код њега не постоје околности које би указивале на неспособност за расуђивање, што би довело у питање његово право да одлучи о одржавању личних односа са оцем - туженим. Евидентна подложност детета утицају мајке, под којим је оно формирало свој став према односу са оцем, не утиче пресудно на одлуку донету у овом спору. Одређени, измењени начин одржавања личних односа у складу је са налазом и мишљењем вештака, и у овом тренутку примерен актуелном стању личних односа туженог и тужиоца. При том се, код одлучивања у овој врсти спора, мора водити рачуна и о томе да су ово осетљиви спорови и да постоји ограничена могућност државних органа - центара за социјални рад и судова, да утичу на странке у спору ради постизања договора и развоја породичних односа деце са оба родитеља.

Материјално право је правилно примењено и када је одлучивано о измени - повећању висине издржавања. Протеком времена од доношења претходне одлуке о издржавању неминовно је дошло до промењених околности од којих зависи висна обавезе туженог, а те околности оправдавају повећање висине издржавања. Висина издржавања утврђена је у складу са чланом 160. и чланом 162. Породичног закона, уз вођење рачуна о потребама тужиоца - малолетног ББ, с`обзиром на његов узраст и на могућности туженог који нема обавезу издржавања других лица и који, поред прихода

из радног односа, остварује и додатне приходе од пољопривреде којом се његово домаћинство бави.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић